

ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพ
บุคลากร ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และ
นำเสนอผลงานวิชาการและอภิปรายผลงาน
เขตสุขภาพที่ 8 ครั้งที่ 5/2564

ณ ห้องประชุมรวงผึ้ง สำนักงานเขตสุขภาพที่ 8
วันที่ 15 กันยายน 2564

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
1. การใช้ข้อมูลจากการตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง เพื่อทำนายผลการดำเนินโรคภาวะความดันในปอดสูงในทารกแรกเกิด โดย นพ.ภราดร จันทรอ่อน โรงพยาบาลอุดรธานี	1
2. การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้กระดูกจริงกับกระดูกเทียมในการผ่าตัดเชื่อมต่อกระดูกไขสันหลังคอ โดย นพ.สมสิทธิ์ นิธิชนนธ์ โรงพยาบาลอุดรธานี	2
3. ภาวะสุขภาพจิตและคุณภาพชีวิตของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ ในจังหวัดอุดรธานี โดย นายฐานกร คำหารพล สำนักงานสาธารณสุขอำเภอเมืองอุดรธานี	3
4. ปัจจัยที่ส่งผลทำให้ผลการรักษาโรคเมลิออยโดสิสล้มเหลวในโรงพยาบาลเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี โดย นพ.ชวศ หาญหิรัญ โรงพยาบาลเพ็ญ จ.อุดรธานี	5
5. การศึกษาเปรียบเทียบภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์ในมารดาอายุมากกับมารดาอายุ 20-34 ปี ที่มาคลอดที่โรงพยาบาลเพ็ญและโรงพยาบาลอุดรธานี:การศึกษาจากเหตุไปหาผลแบบย้อนหลัง โดย พญ.ชนาวดี ณ น่าน โรงพยาบาลเพ็ญ จ.อุดรธานี	6
6. การพัฒนาแนวทางปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย โดย นางวิมลมาศ พงษ์อำนวยกฤต โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย จ.เลย	7
7. การศึกษาเปรียบเทียบผลการผ่าตัดรักษาโรคหลอดเลือดสมองแตกส่วนเหนือ tentorium ระหว่างการผ่าตัดแบบปิดกะโหลกและการผ่าตัดแบบเปิดกะโหลก โดย นพ.ชีวิน ขาวประภา โรงพยาบาลสกลนคร	8
8. แนวทางการดำเนินงานและผลกระทบระดับพื้นที่ จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อำเภอกุกระดิง จังหวัดเลย โดย นายเกรียงศักดิ์ ยศพิมพ์ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอกุกระดิง จ.เลย	9
9. การผ่าตัดภาวะลิ้นเลือดอุดตันในหลอดเลือดปอดเฉียบพลันและการใช้เครื่องพองการทำงานของหัวใจและปอด : กรณีศึกษาและการทบทวนวรรณกรรม โดย พญ.ชนกพร ดาววัน โรงพยาบาลสกลนคร	10
10. ความชุกของการกลืนเหรียญในเด็กในโรงพยาบาลอุดรธานีและปัจจัยที่บ่งถึงความเป็นไปได้ของการหลุดของเหรียญจากกระเพาะอาหาร โดย พญ.เขมิกา คุณพนิชกิจ โรงพยาบาลอุดรธานี	11

สารบัญ (ต่อ)

เรื่อง	หน้า
11. โครงการศึกษาผลของยาฟ้าทะลายโจรต่อการร่วมรักษา ผู้ป่วยโควิด-19 ที่มีความรุนแรงน้อย ไม่มีปัจจัยเสี่ยง ที่รับบริการในโรงพยาบาลของจังหวัดอุดรธานี ประจำปี 2564 โดย พญ.จิระภา พันธุเศรษฐ์ โรงพยาบาลอุดรธานี	12
12. การศึกษาเปรียบเทียบอัตราการลดลงของเม็ดเลือดขาวในน้ำยาล้างไตภายหลังได้รับการรักษา 3 วัน ต่อการเกิดภาวะเยื่อช่องท้องอักเสบที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาในผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง โดย พญ.ปิยรัตน์ โรจน์สง่า โรงพยาบาลอุดรธานี	13
13. การใช้สารอินโดไซยานีนกรีนฉีดสีทางหลอดเลือด เพื่อช่วยประเมินการตัดยกแผ่นหนังและต่อเส้นเลือดทางจุลศัลยกรรม (microvascular free tissue transfer) ในโรงพยาบาลอุดรธานี โดย นพ.พีระยะ กนกศิลป์ โรงพยาบาลอุดรธานี	14
14. การพัฒนาศักยภาพของผู้ดูแลผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาจั่ว อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย โดย นายวิทยา สิ้นภัย รพ.สต.นาจั่ว อ.สว่าง จ.หนองคาย	15
15. ผลของการใช้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายต่อความสามารถในการทำกิจกรรมของผู้ป่วยและความรู้ ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยผู้บาดเจ็บที่สมองของผู้ดูแลในหอผู้ป่วยศัลยกรรม 2 โรงพยาบาลอุดรธานี โดย นางเพชรพร พรหมจารย์ โรงพยาบาลอุดรธานี	16

การใช้ข้อมูลจากการตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง เพื่อทำนายผลการดำเนินโรคภาวะความดันในปอดสูงในทารกแรกเกิด

Using Echocardiographic Indices to predicting the prognosis of newborn with persistent pulmonary hypertension

ภราดร จันทร์อ่อน

บทคัดย่อ

ความเป็นมา : ภาวะความดันเลือดในปอดสูงในทารกแรกเกิด (PPHN) เป็นภาวะที่พบได้ทั่วไปและมีอัตราการพิการและอัตราการตายสูง การวินิจฉัยโรคนี้ รวมถึงการใช้การตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง (echocardiography) เพื่อแยกโรคหัวใจพิการแต่กำเนิด และหาค่าพื้นฐานของระบบเลือดที่ไปปอด ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้ข้อมูลจากการตรวจ echocardiography เพื่อทำนายผลการดำเนินโรคดังกล่าว

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาตัวชี้วัดที่ใช้ประเมินความรุนแรงของ PPHN โดยการใช้ข้อมูลจากการตรวจ echocardiography

วิธีการศึกษา : การศึกษาเชิงพรรณนาถึงปัจจัยพื้นฐานของผู้ป่วย PPHN ที่เข้ารับการรักษาที่หอผู้ป่วยวิกฤตทารกแรกเกิด และผลการวัดจากการตรวจ echocardiography ในโรงพยาบาลอุดรธานี ระหว่างเดือนมิถุนายน 2563 ถึง กรกฎาคม 2564

ผลการศึกษา : มีผู้ป่วยในการศึกษาทั้งสิ้น 25 คนแบ่งกลุ่มเป็นผู้ป่วย PPHN ชนิดรุนแรง 16 คน (ร้อยละ 64) และไม่รุนแรง 9 คน (ร้อยละ 36) มีอัตราการตายที่ร้อยละ 60 การวัดค่าจากการตรวจ echocardiography พบว่า ค่า Right ventricular systolic pressure (RVSp) ในกลุ่ม PPHN รุนแรง กับไม่รุนแรง อยู่ที่ 59 และ 58.22 mmHg ตามลำดับ ค่า RV systolic to diastolic ratio ทั้งสองกลุ่มมีค่าใกล้เคียงกัน 1.79 และ 1.78 ตามลำดับ ค่า LV eccentricity index มีค่าใกล้เคียงกัน 1.42 และ 1.49 ตามลำดับ โดยค่าจากการตรวจวัดที่ได้ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติ

วิจารณ์และสรุปผล : ค่าจากการตรวจ echocardiography ไม่สามารถนำมาประเมินความรุนแรงของ PPHN ได้

คำสำคัญ : ภาวะความดันเลือดในปอดสูงในทารกแรกเกิด, การตรวจหัวใจด้วยคลื่นเสียงความถี่สูง, ทารกแรกเกิด

การศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้กระดูกจริงกับกระดูกเทียมในการผ่าตัดเชื่อมต่อกระดูกไขสันหลังคอ

Comparative study between iliac bone graft and artificial disc for anterior cervical discectomy and fusion

สมสิทธิ์ นิธิธนนต์, พ.บ.ประสาทศัลยแพทย์

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างการใช้กระดูกจริงของผู้ป่วย (iliac bone graft) กับกระดูกเทียม (PEEK) ในการผ่าตัดเชื่อมกระดูกไขสันหลังคอโดยมุมมองของโรงพยาบาลอุดรธานี รูปแบบของวิธีการศึกษา : เป็นการศึกษาแบบย้อนหลัง มีการเก็บรวบรวมข้อมูลในกลุ่มผู้ป่วย Cervical Spondylosis และ cervical spine injury จำนวน 90 ราย ตั้งแต่ 1 มกราคม 2560 ถึง 31 พฤษภาคม 2564 ด้วยวิธีการผ่าตัด Smith-Robinson operation เพื่อดูข้อแตกต่างระหว่างการใช้กระดูกจริงของผู้ป่วย (iliac bone graft) และกระดูกเทียม (PEEK)

ผลการศึกษา : พบว่า ค่าใช้จ่ายในการผ่าตัดของกลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติ ($p\text{-value} < 0.001$) ระยะเวลาที่ใช้ในการผ่าตัด (นาที) พบว่ากลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม มีระยะเวลาที่ใช้ ในการผ่าตัดไม่แตกต่างกัน ระยะเวลาวันนอนโรงพยาบาล(วัน) พบว่า ระยะเวลาวันนอนโรงพยาบาลของกลุ่ม ตัวอย่างทั้งสองกลุ่ม ไม่มีความแตกต่างกัน

สรุป : ในกลุ่มผู้ป่วยที่มีอาการอ่อนแรง และมีความเจ็บปวด จากภาวะของหมอนรองกระดูกกดทับไขสันหลัง และเส้นประสาทส่วนคอ ที่ได้รับการรักษาด้วยการผ่าตัด Anterior cervical discectomy and fusion (ACDF) ด้วยวิธีผ่าตัดมาตรฐานสากล Smith-Robinson operation ประสิทธิภาพจากการผ่าตัดและเชื่อม กระดูกคอด้วยกระดูกจริง(iliac bone graft)ของผู้ป่วย และกระดูกเทียม (PEEK) พบว่า ไม่พบความ แตกต่างในเรื่อง ระยะเวลาผ่าตัด ระยะเวลาการนอนโรงพยาบาล การเชื่อมต่อของกระดูกและภาวะแทรกซ้อน ของการผ่าตัด แต่มีความแตกต่างเรื่องราคาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผู้ป่วยกลุ่ม UC ได้รับการรักษาด้วยวิธีเดียวกับกลุ่มข้าราชการ แต่ไม่มีค่ารักษาส่วนเกิน และมีความมั่นใจในผลการรักษาโดยวิธีใช้กระดูกจริง

คำสำคัญ : Anterior cervical discectomy and fusion (ACDF) , Smith-Robinson operation , iliac bone graft , PEEK , ค่ารักษา

ภาวะสุขภาพจิตและคุณภาพชีวิตของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ ในจังหวัดอุดรธานี

MENTAL HEALTH STATUS AND QUALITY OF LIFE AMONG OPERATIONAL HEALTH CARE WORKER IN COMMUNICABLE DISEASE CONTROL UNIT IN UDON THANI PROVINCE

ธนกร คำหารพล

บทคัดย่อ

ความไม่มั่นคงและภาวะสุขภาพจิตเป็นสิ่งสำคัญที่จะส่งผลให้มีคุณภาพชีวิตที่ไม่ดี โดยเฉพาะกลุ่มบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ ที่นอกจากจะมีผลกระทบจากสภาพแวดล้อมในด้านต่างๆ แล้ว ก็ยังมีภาระทางการทำงานเกี่ยวกับโรคติดต่อร้ายแรงต่างๆ เช่น โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ซึ่งการศึกษาที่ผ่านมายังไม่มีข้อสรุปที่แน่ชัดว่าภาวะสุขภาพจิตหรือปัจจัยใดบ้างที่เกี่ยวข้องกับคุณภาพชีวิตที่ไม่ดีของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ ในจังหวัดอุดรธานี

วัตถุประสงค์ : เพื่อระบุสถานการณ์ภาวะสุขภาพจิต ระดับคุณภาพชีวิต และความสัมพันธ์ระหว่างภาวะสุขภาพจิตกับคุณภาพชีวิต ของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ ในจังหวัดอุดรธานี

วิธีการศึกษา : การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์แบบภาคตัดขวาง (Cross-sectional analytical research) ประชากร คือ บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ ในจังหวัดอุดรธานี มีขนาดตัวอย่าง 532 คน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบหลายขั้นตอน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ (Systematic Random Sampling) โดยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) จากผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน และ Cronbach's Alpha coefficient ในการทดสอบค่าความเที่ยง ด้านแบบประเมินคุณภาพชีวิต เท่ากับ 0.84 แบบประเมินภาวะซึมเศร้า เท่ากับ 0.89 และแบบประเมินความเครียด เท่ากับ 0.81 ใช้การวิเคราะห์การถดถอยโลจิสติกแบบพหุระดับ (Multilevel logistic regression) เพื่อวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรคุณภาพชีวิต

ผลการศึกษา : การมีความเครียด ระดับปานกลาง - สูง โอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 2.32 เท่า (95%CI: 1.64 - 3.29, p-value < 0.001) การมีภาวะซึมเศร้าปานกลาง - รุนแรงโอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 5.72 เท่า (95%CI: 4.01 - 8.16, p-value < 0.001) มีปัญหาเกี่ยวกับงานที่ทำ มีโอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 1.40 เท่า (95%CI: 1.01 - 1.93, p-value = 0.040) รายจ่ายของผู้ตอบแบบสอบถามเฉลี่ยต่อเดือน 10,001 - 20,000 มีโอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 1.63 เท่า (95%CI: 1.07 - 2.49) และ $\leq 10,000$ บาท โอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 1.63 เท่า (95%CI: 1.11 - 2.38) เมื่อเทียบกับผู้ที่มียรายจ่ายเฉลี่ยต่อเดือน > 20,000 ที่ p-value = 0.020 การเจ็บป่วยเล็กน้อย โอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 1.72 เท่า (95%CI: 1.21- 2.44) และเจ็บป่วยปานกลาง - รุนแรง โอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 1.98 เท่า (95%CI: 1.15 - 3.41) เมื่อเทียบกับผู้ที่แข็งแรงดี p-value = 0.002 การไม่เคยได้รับการส่งเสริมสุขภาพ มีโอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 1.60 เท่า (95%CI: 1.16 - 2.22, p-value = 0.004) ผู้ที่รับผิดชอบงานอยู่ > 2 งาน มีโอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 1.62 เท่า (95%CI: 1.00 - 2.64, p-value = 0.049) ความสำคัญของเงินเดือน ต่อการปฏิบัติงาน ผู้ที่คิดค่าไม่เลย - สำคัญปานกลาง มีโอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 2.20 เท่า (95%CI: 1.54 - 3.14, p-value < 0.001) ผู้ความคาดหวังในความก้าวหน้าในการปฏิบัติงาน มีโอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 2.59 เท่า (95% CI: 1.74 - 3.84, p-value < 0.001) และความรู้สึกต่อ เพื่อนร่วมงาน มีส่วนสร้างความกดดันเกี่ยวกับ

การปฏิบัติงาน ผู้ที่รู้สึกปานกลาง – มากที่สุด มีโอกาสที่จะมีคุณภาพชีวิตไม่ดี 1.51 เท่า (95%CI: 1.06 - 2.15, p-value = 0.020)

สรุป : บุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ ในจังหวัดอุดรธานี มีความเครียดและภาวะซึมเศร้าอยู่ในระดับสูงและรุนแรงกว่าการคาดการณ์ของประชากรทั่วโลก และนอกจากนั้น ยังพบว่าคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับที่ไม่ดี เกือบ 1 ใน 3 ของกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด ความเครียดและภาวะซึมเศร้า มีอิทธิพลต่อระดับคุณภาพชีวิตอย่างมาก ควรให้ความสำคัญต่อการสร้างความเข้าใจและวิธีการจัดการความเครียด และภาวะซึมเศร้าอย่างเหมาะสม เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตที่ดีของบุคลากรสาธารณสุขที่ปฏิบัติงานในหน่วยปฏิบัติการควบคุมโรคติดต่อ ในจังหวัดอุดรธานี

คำสำคัญ : ภาวะสุขภาพจิต ความเครียด ภาวะซึมเศร้า คุณภาพชีวิต บุคลากรสาธารณสุข

ปัจจัยที่ส่งผลทำให้ผลการรักษาโรคmelioidosisในโรงพยาบาลเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี

Factors associated with failure of treatment for melioidosis in Phen Hospital, Udonthani

ชวยศ หาญหิรัญ อายุรแพทย์ พบ., ว.ว. (อายุรศาสตร์)

บทคัดย่อ

โรคmelioidosisเป็นโรคที่พบได้บ่อยในประเทศไทย โดยเฉพาะในภาคอีสาน มีหลายครั้งที่ผู้ป่วยได้รับยาปฏิชีวนะรักษาที่เหมาะสมแล้ว แต่ผลการรักษายังคงล้มเหลว การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาหาปัจจัยที่ส่งผลทำให้ผลการรักษาโรคmelioidosisล้มเหลว ซึ่งเป็นการศึกษาวิจัยเชิงพรรณนาแบบย้อนหลัง ในผู้ป่วยที่เข้ารับการรักษแบบผู้ป่วยในโรงพยาบาลเพ็ญ จังหวัดอุดรธานี ที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคmelioidosis โดยมีหลักฐานการวินิจฉัยจากการตรวจพบเชื้อทางจุลชีววิทยา ระหว่าง วันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2559 ถึง วันที่ 30 กันยายน 2563 โดยข้อมูลจะถูกนำมาวิเคราะห์ทางสถิติเพื่อหาปัจจัยดังกล่าว

ผลการวิจัย : ในช่วงระยะเวลาที่ทำการศึกษา มีผู้ป่วยที่ได้รับการวินิจฉัยว่าเป็นโรคmelioidosisจากการตรวจพบเชื้อทางจุลชีววิทยา 97 ราย เสียชีวิตทั้งหมด 4 ราย มี 2 รายเสียชีวิตหลังการรักษาน้อยกว่า 48 ชั่วโมง จึงถูกคัดออกจากการศึกษา เหลือผู้ป่วยเข้าการศึกษาทั้งหมด 95 ราย เป็นเพศชายร้อยละ 65.3 ในกลุ่มที่มีผลการรักษาล้มเหลวพบว่า ผู้ป่วยมีปอดอักเสบติดเชื้อ (ร้อยละ 58.1 และร้อยละ 9.6 $p < 0.001$) มีภาวะช็อกจากการติดเชื้อตั้งแต่แรกรับ (ร้อยละ 41.9 และร้อยละ 15.4 $p = 0.004$) และได้รับยาปฏิชีวนะไม่เหมาะสม (ร้อยละ 11.6 และร้อยละ 0.0 $p = 0.017$) สูงกว่ากลุ่มที่มีผลการรักษาดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ ได้รับยา ceftazidime (ร้อยละ 76.7 และ 92.3 $p = 0.033$) น้อยกว่ากลุ่มที่โดยที่มีผลการรักษาดีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ไม่พบว่าโรคประจำตัวของผู้ป่วย หรือการติดเชื้อในกระแสเลือดจะมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากการทำ multivariate analysis พบว่ามีปัจจัยที่มีผลต่อการรักษาล้มเหลวอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ได้แก่ มีปอดอักเสบติดเชื้อ (Adjusted OR 23.99, 95% CI 5.96-96.48, $p < 0.000$), มีการติดเชื้อของกระดูกและข้อ (Adjusted OR 23.76, 95%CI 3.34-169.04, $p = 0.002$), ติดเชื้อในช่องท้อง (Adjusted OR 14.05, 95%CI 2.19-89.96, $p = 0.005$) และมีภาวะช็อกจากการติดเชื้อตั้งแต่แรกรับ (Adjusted OR 8.38, 95% CI 2.04-34.40, $p = 0.003$)

สรุป : ปัจจัยที่ส่งผลทำให้ผลการรักษาโรคmelioidosisล้มเหลวคือ ปอดอักเสบติดเชื้อ ติดเชื้อของกระดูกและข้อ ติดเชื้อในช่องท้อง และการมีภาวะช็อกจากการติดเชื้อตั้งแต่แรกรับ

คำสำคัญ : Melioidosis, Failure of treatment

การศึกษาเปรียบเทียบภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์ในมารดาอายุมากกับมารดาอายุ 20-34 ปีที่มาคลอดที่โรงพยาบาลเพ็ญและโรงพยาบาลอุดรธานี:การศึกษาจากเหตุไปหาผลแบบย้อนหลัง

Comparison of pregnancy complications between advanced age and 20-34 years old mother who delivered in Phen and Udon Thani Hospital: A retrospective cohort study

ศัชนาวดี ฦ นำน

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาเปรียบเทียบภาวะแทรกซ้อนของการตั้งครรภ์เปรียบเทียบระหว่างมารดาที่อายุมาก (> 35 ปี) กับมารดาที่มีอายุระหว่าง 20-34 ปี ที่มาคลอดที่โรงพยาบาลเพ็ญและโรงพยาบาลอุดรธานี

วัสดุและวิธีการ : เป็นการศึกษาจากเหตุไปหาผลแบบย้อนหลัง (retrospective cohort study) ในมารดาที่มาคลอดที่โรงพยาบาลเพ็ญและโรงพยาบาลอุดรธานี ระหว่างเดือน มกราคม พ.ศ. 2562 ถึงเดือน สิงหาคม พ.ศ. 2564 เพื่อศึกษาร้อยละของหญิงตั้งครรภ์อายุมากเปรียบเทียบอัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนของมารดาและทารก ได้แก่ ภาวะเลือดจางก่อนคลอด, เบาหวานขณะตั้งครรภ์, ทารกเจริญเติบโตช้าในครรภ์, ทารกผิดปกติ, รกเกาะต่ำ, คลอดก่อนกำหนด, ครรภ์เป็นพิษ, น้ำเดินก่อนเจ็บครรภ์, ตกเลือดหลังคลอด > 500 มล, ทารกน้ำหนักน้อยกว่า 2500 กรัม, ทารกน้ำหนักตั้งแต่ 4000 กรัม ขึ้นไป, APGAR ที่ 1 นาที < 7, APGAR ที่ 5 นาที < 7, ภาวะซีเทาปนในน้ำคร่ำ และทารกพิการแต่กำเนิด ในมารดาที่อายุมาก (> 35 ปี) เทียบกับกลุ่มมารดาอายุ 20-34 ปี โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยสัมพันธ์แบบปัจจัยเดียวและพหุปัจจัย (univariate and multiple logistic regression analysis) เพื่อปรับค่าปัจจัยต่างๆ ได้แก่ จำนวนบุตร น้ำหนักของมารดาก่อนตั้งครรภ์ น้ำหนักที่เพิ่มระหว่างตั้งครรภ์ และปัจจัยที่อาจมีผลอื่นๆ นำเสนอเปรียบเทียบค่า crude และ adjusted Odds ratio และค่าช่วงความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการศึกษา : จากฐานข้อมูลพบมีผู้คลอดในช่วงเวลาที่ทำการศึกษากัน 9,330 ราย โดยมีผู้คลอดอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไปจำนวน 1,719 ราย คิดเป็นร้อยละ 18.42 จำแนกเป็นอายุระหว่าง 35-39 ปี จำนวน 1,356 ราย (ร้อยละ 14.53), อายุระหว่าง 40-44 ปี จำนวน 343 ราย (ร้อยละ 3.68) และมีอายุตั้งแต่ 45 ปีขึ้นไปจำนวน 20 ราย (ร้อยละ 0.21) โดยผู้คลอดที่มีอายุมากที่สุดเท่ากับ 53 ปี และในช่วงเวลาเดียวกันมีผู้คลอดกลุ่มอายุ 20-34 ปี จำนวน 6,404 รายคิดเป็นร้อยละ 68.64

ในกลุ่มอายุตั้งแต่ 35 ปีขึ้นไปพบว่า ร้อยละ 57.01 มีภาวะแทรกซ้อนอย่างใดอย่างหนึ่ง โดยภาวะแทรกซ้อนที่พบบ่อยสุดได้แก่ การคลอดก่อนกำหนด (ร้อยละ 15.30), เบาหวานขณะตั้งครรภ์ (ร้อยละ 13.03) และภาวะเลือดจางก่อนคลอด (ร้อยละ 12.51) และเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มมารดาอายุระหว่าง 20-34 ปี แล้วพบว่าภาวะเบาหวานขณะตั้งครรภ์, รกเกาะต่ำ, ครรภ์เป็นพิษ, และทารกน้ำหนักตัวมากกว่าหรือเท่ากับ 4000 กรัม เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติโดยมีค่า adjusted Odds ratio 3.11 เท่า (95%CI 2.54-3.79), 2.18 เท่า (95%CI 1.16-4.09), 1.31 เท่า (95%CI 1.07-1.60) และ 1.56 เท่า (95% CI 1.13-2.14) ตามลำดับ

สรุป : ข้อมูลการศึกษาในโรงพยาบาลทั้งสองพบมารดาอายุมาก ร้อยละ 18.42 ของผู้มาคลอดทั้งหมด เมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มอายุระหว่าง 20-34 ปีแล้วพบว่าภาวะเบาหวานขณะตั้งครรภ์, รกเกาะต่ำ, ครรภ์เป็นพิษ, และทารกน้ำหนักตัวมากกว่าหรือเท่ากับ 4000 กรัมเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ : ตั้งครรภ์อายุมาก, ภาวะแทรกซ้อน, การศึกษาจากเหตุไปหาผลแบบย้อนหลัง

การพัฒนาแนวทางปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย โรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

Development of a Hospice Care Practice Guideline Dansai Crown Prince Hospital Loei Province

วิมลมาศ พงษ์อำนาจกฤต

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (Action Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาผลของแนวทางปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย กลุ่มตัวอย่างคือพยาบาลวิชาชีพโรงพยาบาลสมเด็จพระยุพราชด่านซ้าย และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล อำเภอด่านซ้าย จำนวน 35 คนคัดเลือกแบบเฉพาะเจาะจง ผู้ป่วยระยะสุดท้าย จำนวน 20 คน โดยใช้กรอบแนวคิดของ Kemmis & Mc Taggart ประกอบด้วย การวางแผน ลงมือปฏิบัติ การสังเกตผล และนำไปพัฒนาแก้ไขปรับปรุงแนวทางปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย ตามกรอบแนวทางการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายของกรมการแพทย์เป็นสำคัญ เครื่องมือประกอบด้วย 1) แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล 2) แบบประเมินความรู้และทัศนคติต่อการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย 3) กระบวนการ Focus group 4) หลักสูตรการอบรมเชิงปฏิบัติการการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย 5) แนวทางปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย 6) แบบติดตามการดูแลต่อเนื่องที่บ้าน 7) แบบสอบถามความพึงพอใจของผู้ป่วยระยะสุดท้าย 8) แบบสอบถามความพึงพอใจของพยาบาลต่อแนวทางปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ค่าความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพใช้การวิเคราะห์เนื้อหาโดยสรุปเป็นประเด็นหลัก วิเคราะห์และอภิปรายร่วมกัน

ผลการวิจัยพบว่า ผู้ป่วยระยะสุดท้ายได้ทำ Advance care plan คิดเป็นร้อยละ 100 ได้รับการเยี่ยมบ้านภายใน 14 วัน คิดเป็นร้อยละ 95 ไม่พบการกลับมา readmit ภายใน 14 วัน ได้รับการจัดการความปวดคิดเป็นร้อยละ 100 อาการเบื่ออาหาร คลื่นไส้ อาเจียน คิดเป็นร้อยละ 100 อาการอึดแน่นท้องหรือท้องผูก คิดเป็นร้อยละ 60 การหายใจลำบาก หายใจไม่สะดวกคิดเป็นร้อยละ 100 มีความพึงพอใจต่อการดูแลอยู่ในระดับมากที่สุด ($=4.40$, $S.D.=.50$) พยาบาลวิชาชีพมีทัศนคติทางบวกต่อการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายพร้อมปฏิบัติตามแนวทางการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย มีความรู้ต่อแนวทางปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายหลังได้รับการอบรมเชิงปฏิบัติการอยู่ระดับมาก คิดเป็นร้อยละ 91.43 ความพึงพอใจต่อแนวทางปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้ายภาพรวมอยู่ระดับมาก ($=3.82$, $S.D.=.48$)

คำสำคัญ : แนวทางปฏิบัติ การดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย ผู้ป่วยระยะสุดท้าย

การศึกษาเปรียบเทียบผลการผ่าตัดรักษาโรคหลอดเลือดสมองแตกส่วนเหนือ tentorium ระหว่างการผ่าตัดแบบปิดกะโหลกและการผ่าตัดแบบเปิดกะโหลก

A comparative study of treatment outcome between craniotomy and craniectomy for surgical evacuation of nontraumatic supratentorial intracerebral hemorrhage

ชีวิน ขาวประภา, พ.บ.ว.ประสาทศัลยศาสตร์

บทคัดย่อ

ภาวะเลือดออกในสมองส่วนเหนือtentorium พบมากเป็นอันดับ 2 ของโรคหลอดเลือดสมองทั่วโลก และมีอัตราการเสียชีวิตสูง การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบผลการผ่าตัดรักษาโรคหลอดเลือดสมองแตกส่วนเหนือtentorium ระหว่างการผ่าตัดแบบปิดกะโหลกและการผ่าตัดแบบเปิดกะโหลก ในผู้ป่วยศัลยกรรมระบบประสาท โรงพยาบาลสกลนคร ทำการวิจัยโดยการศึกษาค้นคว้าจากเวชระเบียนระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2561 ถึง 1 มกราคม 2564 การวิจัยนี้เป็นการศึกษาเชิงวิเคราะห์แบบย้อนหลัง ทำการศึกษาที่หอผู้ป่วยใน แผนกศัลยกรรมระบบประสาท โรงพยาบาลสกลนคร

การวิจัยนี้มีผู้เข้าร่วมวิจัย 230 ราย เป็นผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดแบบปิดกะโหลก 130 ราย และได้รับการผ่าตัดแบบเปิดกะโหลก 100 ราย ผลการผ่าตัดรักษาโรคหลอดเลือดสมองแตกส่วนเหนือ tentorium พบว่าวิธีผ่าตัดแบบปิดกะโหลกมี good outcome (MRS 0-4) ณ วันจำหน่าย มากกว่ากลุ่มที่ผ่าตัดแบบเปิดกะโหลกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p=0.004$) แต่ที่ 3 เดือนและ 6 เดือน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p>0.05$) พบความแตกต่างของระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล การใช้เครื่องช่วยหายใจ ≥ 96 ชั่วโมง การเกิดปอดติดเชื้อและการเกิดเลือดออกซ้ำ ระหว่าง 2 กลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($P=0.010, 0.048, 0.005$ และ <0.001 ตามลำดับ)

การผ่าตัดรักษาโรคหลอดเลือดสมองแตกส่วนเหนือ tentorium ด้วยวิธีผ่าตัดแบบปิดกะโหลก มี good outcome ขณะจำหน่ายมากกว่าการผ่าตัดแบบเปิดกะโหลก รวมถึงระยะเวลาในการนอนโรงพยาบาล การใช้เครื่องช่วยหายใจ ≥ 96 ชั่วโมง และการเกิดปอดติดเชื้อน้อยกว่าการผ่าตัดแบบเปิดกะโหลก แต่ทั้งนี้ผ่าตัดแบบปิดกะโหลกมีโอกาสเกิดเลือดออกซ้ำมากกว่ากลุ่มที่รักษาโดยการผ่าตัดแบบเปิดกะโหลก

คำสำคัญ โรคหลอดเลือดสมองแตกส่วนเหนือtentorium การผ่าตัดแบบปิดกะโหลก การผ่าตัดแบบเปิดกะโหลก

แนวทางการดำเนินงานและผลกระทบระดับพื้นที่ จากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 อำเภอภูกระดึง จังหวัดเลย

The guideline and impact from coronavirus disease 2019 (COVID-19) in Phu Kradueng District Loei Province

เกรียงศักดิ์ ยศพิมพ์

บทคัดย่อ

การวิจัยผสมผสานนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการดำเนินงานและผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) จังหวัดเลย โดยการวิจัยเอกสารรายงานขององค์การอนามัยโลก ธนาคารโลก ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา (โควิด-19) (ศบค.) และคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัดเลย ประเมินผลกระทบโดยใช้แบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ ONE WAY ANOVA และเติมเต็มด้วยแนวคำถามสืบค้นในการสนทนากลุ่ม จำนวน 8 คน เก็บข้อมูลระหว่าง ตุลาคม 2563 - มิถุนายน 2564

ผลการวิจัยพบว่า แนวทางการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) จังหวัดเลย มีมาตรการเข้มข้นมากกว่า ศบค. ส่วนแนวทางการเยียวยาเป็นไปตามที่รัฐบาลกำหนด จังหวัดเลยมีการปรับมาตรการตามสถานการณ์การระบาด การประเมินผลกระทบ 3 กลุ่มได้รับผลกระทบต่อความสุขมวลรวมที่ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}=0.002$) ส่วนผลกระทบต่อตนเองและคุณภาพชีวิตไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p\text{-value}>0.05$) ส่วนผลกระทบที่เกิดจากการระบาดไม่กระทบต่อภาคเกษตรกรรม แต่กระทบโดยตรงต่อการภาคท่องเที่ยว การค้าขายภาพรวมมีรายได้ลดลง เว้นแต่ร้านค้าที่รับผลจากมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจภาครัฐมีรายได้เพิ่มขึ้น

การจัดเตรียมความพร้อมด้านวัคซีนมีความจำเป็น ทั้งการจัดหาวัคซีน การพัฒนาวัคซีนและการกระจายวัคซีน การกระจายวัคซีนสู่กลุ่มเปราะบางรวดเร็วและครอบคลุม จะช่วยให้ประเทศกลับสู่ภาวะปกติโดยเร็ว

คำสำคัญ : โรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19), ผลกระทบ, แนวทางการดำเนินงาน

การผ่าตัดภาวะลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดปอดเฉียบพลันและการใช้เครื่องพุงการทำงานของหัวใจและปอด : กรณีศึกษาและการทบทวนวรรณกรรม

Successful Surgical Pulmonary Embolectomy and ECMO support of Massive Pulmonary Embolism post Cardiac Arrest: A Case Report and Review of Literatures

ชนกพร ดาววัน พ.บ., วว.ศัลยศาสตร์ทรวงอก

บทคัดย่อ

โรคลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดปอดเฉียบพลันเป็นภาวะฉุกเฉินที่พบได้บ่อย 1 อุบัติการณ์ประมาณ 39 - 115 คน ต่อประชากร 100,000 คน ต่อปี2 มีอัตราการเสียชีวิตที่สูงตั้งแต่ร้อยละ 15 - 803 ถ้าไม่ได้รับการวินิจฉัยและรักษาที่ทันท่วงที รายงานนี้นำเสนอผู้ป่วยหญิงไทยอายุ 48 ปี รูปร่างท้วม ภายหลังผ่าตัดไส้ติ่ง 5 วัน พบมีหายใจหอบเหนื่อย ออกซิเจนในเลือดต่ำ และมี cardiac arrest ได้รับการฟื้นฟูชีพชีวิต สุดท้ายได้รับการวินิจฉัยว่าเป็น massive pulmonary embolism ได้รับการรักษาโดยการผ่าตัดฉุกเฉิน Surgical pulmonary embolectomy โดยมีการใช้เครื่องปอดหัวใจเทียม ที่โรงพยาบาลสกลนคร หลังผ่าตัดมีภาวะหัวใจห้องล่างขวาบีบตัวผิดปกติ ไม่สามารถถอดเครื่องปอดหัวใจเทียมได้ จึงได้ใส่เครื่องพุงการทำงานของปอดและหัวใจเทียม (Veno-arterial extracorporeal membrane circulation; VA-ECMO) เป็นเวลา 5 วัน ผู้ป่วยรอดชีวิตและสามารถกลับบ้านได้ ใช้เวลาในการนอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลทั้งสิ้น 26 วัน ทั้งนี้ในปัจจุบันการวินิจฉัยภาวะลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดปอด จำเป็นต้องใช้ทั้งอาการทางคลินิก การซักประวัติ การตรวจร่างกายที่สามารถบ่งบอกถึงความเป็นมาของการเกิดโรค (pretest probability) ร่วมกับการตรวจวินิจฉัยทางห้องปฏิบัติการ ส่วนการรักษามาตรฐานในปัจจุบันนอกจากการให้ยาละลายลิ่มเลือดและยาต้านลิ่มเลือดแล้ว การผ่าตัดเพื่อเอาลิ่มเลือดในหลอดเลือดปอดในโรงพยาบาลที่มีความพร้อม ก็มีบทบาทในการรักษามากขึ้น เพิ่มอัตราการรอดชีวิต และลดอัตราการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการได้ยาละลายลิ่มเลือด ซึ่งอาจจะร่วมกับการใส่ VA-ECMO อาจพิจารณาใส่ทั้งก่อนหรือหลังผ่าตัดในผู้ป่วยกลุ่มนี้

คำสำคัญ : โรคลิ่มเลือดอุดตันในหลอดเลือดปอดเฉียบพลัน, การผ่าตัดลิ่มเลือดในหลอดเลือดปอด, การใส่เครื่องพุงปอดและหัวใจเทียม

ความชุกของการกลืนเหรียญในเด็กในโรงพยาบาลอุดรธานีและปัจจัยที่บ่งถึงความเป็นไปได้ของการหลุดของเหรียญจากกระเพาะอาหาร

Prevalence of coin ingestion in pediatrics in Udonthani hospital and predictive factor of delayed passage of coin in stomach

เขมิกา คุณพนิชกิจ

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : การกลืนสิ่งแปลกปลอมเป็นปัญหาที่พบได้บ่อยในเด็กและอาจทำให้เกิดภาวะแทรกซ้อนตามมา เหรียญเป็นสิ่งแปลกปลอมที่พบบ่อยที่สุด วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้คือหาความชุกของการกลืนเหรียญในเด็กของโรงพยาบาลศูนย์อุดรธานีและหาปัจจัยที่บ่งชี้ความเป็นไปได้ในการหลุดของเหรียญออกจากกระเพาะอาหาร

วิธีการศึกษา : การศึกษาเชิงพรรณนาแบบเก็บข้อมูลย้อนหลัง (retrospective descriptive study) กลุ่มประชากรคือผู้ป่วยเด็กทั้งหมดที่อายุน้อยกว่า 15 ปี ได้รับการวินิจฉัยกลืนเหรียญ (Foreign body(coin) ingestion) รักษาที่โรงพยาบาลศูนย์อุดรธานีตั้งแต่กรกฎาคม พ.ศ. 2557 ถึง มิถุนายน พ.ศ. 2564 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาและสถิติเชิงอนุมาน

ผลการศึกษา : ผู้ป่วยกลืนเหรียญทั้งหมด 156 คน เป็นชาย 63.5% หญิง 36.5% ค่ามัธยฐานของอายุคือ 54 เดือน อาการที่มารักษาพบว่ามีอาการ 61.5% มีอาการ 38.5% อาการที่พบมากที่สุดคืออาเจียน 17.9% ตำแหน่งที่พบเหรียญติดมากที่สุดคือหลอดอาหาร 44.8% การรักษาพบว่าได้รับการส่องกล้องเพื่อคีบเหรียญออก 70.5% สังเกตอาการร่อยถายเอง 29.5% ภาวะแทรกซ้อนก่อนการรักษา 0.64% ภาวะแทรกซ้อนหลังการรักษา 0.64% ปัจจัยที่มีผลต่อการหลุดออกของเหรียญจากกระเพาะอาหารคือสัดส่วนระหว่างความกว้างช่องท้องกับเหรียญ

สรุปผล : ผู้ป่วยเด็กกลืนเหรียญเป็นสัดส่วนที่พบมากที่สุดเป็นสิ่งแปลกปลอมทั้งหมด หลอดอาหารเป็นตำแหน่งที่ติดมากที่สุด การรักษาเหรียญในหลอดอาหารคือการส่องกล้องเพื่อคีบออก เหรียญในกระเพาะอาหารสามารถสังเกตและร่อยหลุดได้ จากการศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการหลุดของเหรียญจากกระเพาะอาหารคือสัดส่วนช่องท้องกับเหรียญ เด็กที่ตัวใหญ่กว่าเหรียญมากมีโอกาสที่เหรียญจะหลุดเองได้มากกว่า

โครงการศึกษาผลของยาฟ้าทะลายโจรต่อการร่วมรักษา ผู้ป่วยโควิด-19 ที่มีความรุนแรงน้อย ไม่มีปัจจัยเสี่ยง ที่รับบริการในโรงพยาบาลของจังหวัดอุดรธานี ประจำปี 2564

The study of effectiveness of Andrographolide to COVID-19 patients with mild symptoms, no risk in Hospital, UdonThani Province 2021

จิระภา พันธุ์เศรษฐ์ พ.บ. อ.ว.เวชศาสตร์ครอบครัว

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : เพื่อศึกษาผลการใช้ยาฟ้าทะลายโจร (Andrographolide) ในผู้ป่วยโรคโควิด-19 ระดับความรุนแรงน้อย ไม่มีปัจจัยเสี่ยง ที่เข้ารับการรักษาในโรงพยาบาลของจังหวัดอุดรธานี ในเขตสุขภาพที่ 8

วิธีการศึกษา : เป็นการวิจัยนำร่องการใช้ยาฟ้าทะลายโจร เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นในการศึกษาในผู้ป่วยจำนวนมากต่อไป โดยเปรียบเทียบอาการก่อนและหลังการใช้ยาสารสกัดฟ้าทะลายโจรในผู้ป่วยโควิด-19 ที่มีความรุนแรงน้อย ไม่มีปัจจัยเสี่ยง ที่รับบริการในโรงพยาบาลของจังหวัดอุดรธานี ระหว่างเดือนเมษายน 2564 ถึงเดือน สิงหาคม 2564 โดยผู้ป่วยจะได้รับยาฟ้าทะลายโจรในขนาด 180 มิลลิกรัมต่อวัน นานติดต่อกัน 5 วัน ประเมินอาการตนเองด้วยการใช้ Visual Analogue Scale (VAS) ในวันแรก, วันที่ 3 และวันที่ 6 หลังได้รับยาสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลประกอบด้วยจำนวน ร้อยละ คะแนนเฉลี่ยแต่ละอาการเทียบกับค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อการกระจายของข้อมูล แสดงลักษณะของประชากรตัวอย่าง และ ใช้สถิติ Friedman Test และเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนอาการ หลังจากได้รับยาฟ้าทะลายโจร โดยทำการวัด 3 ครั้ง กำหนดให้ค่า $p\text{-value} < 0.05$ ถือว่ามีนัยสำคัญทางสถิติ

ผลการศึกษา : มีอาสาสมัครเข้าร่วมการศึกษา 344 ราย อายุเฉลี่ย 20.31 ± 9.80 ปี ได้รับยาฟ้าทะลายโจร 180 มิลลิกรัมต่อวัน ติดต่อกันนาน 5 วัน เข้าร่วมการศึกษาจนจบ 308 ราย ผลการศึกษา พบว่า อาสาสมัครที่ได้รับฟ้าทะลายโจรประเมินอาการตนเองว่าดีขึ้น 258 ราย คงที่ 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 83.77 และ 16.23 ตามลำดับ ผลต่างของค่าเฉลี่ย VAS แต่ละอาการ เมื่อเวลาก่อนและหลังได้รับยาฟ้าทะลายโจร 6 วัน พบว่า ยาฟ้าทะลายโจร มีประสิทธิผล ในการลดความรุนแรงในการไอ ความถี่ในการไอ อาการเจ็บคอ ลดปัญหาการรับกลิ่น ลดไข้ ลดอาการปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ หายใจเหนื่อย ลดน้ำมูก ลดปัญหาการรับรส การถ่ายเหลว ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สรุป : ยาสารสกัดยาฟ้าทะลายโจร มีประสิทธิผลในการลดความรุนแรงในการไอ ความถี่ในการไอ อาการเจ็บคอ ลดปัญหาการรับกลิ่น ลดไข้ ลดอาการปวดศีรษะ ปวดกล้ามเนื้อ หายใจเหนื่อย ลดปัญหาการรับรส และลดอา การถ่ายเหลว

การศึกษาเปรียบเทียบอัตราการลดลงของเม็ดเลือดขาวในน้ำยาล้างไตภายหลังได้รับการรักษา 3 วัน ต่อการเกิดภาวะเยื่อช่องท้องอักเสบที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาในผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง

Prediction of treatment failure using rate of decreasing dialysis white blood cell in peritoneal dialysis-related peritonitis

พญ.ปิยรัตน์ โรจน์สง่า กลุ่มงานอายุรกรรม โรงพยาบาลอุดรธานี

บทคัดย่อ

ภาวะเยื่อช่องท้องอักเสบจากการล้างไตทางช่องท้องเป็นภาวะแทรกซ้อนที่สำคัญในผู้ป่วยที่ได้รับการล้างไตทางช่องท้อง ปัจจุบันจะประเมินการตอบสนองต่อการรักษา โดยประเมินจากจำนวนเม็ดเลือดขาวในน้ำยาล้างไตภายหลังจากการรักษา 5 วัน ถ้ามีปริมาณเม็ดเลือดขาวในน้ำยาล้างไตมากกว่า 100 เซลล์ต่อลูกบาศก์มิลลิเมตร หลังจากได้รับยาปฏิชีวนะที่เหมาะสม เรียกภาวะนี้ว่า ภาวะเยื่อช่องท้องอักเสบที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษา (refractory peritonitis) การศึกษานี้มีเป้าหมายเพื่อเปรียบเทียบอัตราการลดลงของเม็ดเลือดขาวในน้ำยาล้างไตภายหลังได้รับการรักษา 3 วัน ต่อการเกิดภาวะเยื่อช่องท้องอักเสบที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษา

วิธีการศึกษา : เป็นการศึกษาตามแผนแบบย้อนหลังที่โรงพยาบาลอุดรธานี โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแฟ้มเวชระเบียน ผู้วิจัยได้จำแนกผู้ป่วยเป็น 2 กลุ่มคือ กลุ่มผู้ป่วยที่เม็ดเลือดขาวในน้ำยาล้างไตภายหลังการรักษา 3 วัน มีจำนวนเหลือน้อยกว่าร้อยละ 50 และ กลุ่มผู้ป่วยที่เม็ดเลือดขาวในน้ำยาล้างไตภายหลังการรักษา 3 วัน มีจำนวนเหลือมากกว่าเท่ากับร้อยละ 50 เมื่อเทียบกับเม็ดเลือดขาวในน้ำยาล้างไตแรกเริ่ม โดยวัดผลการรักษาว่ามีการเกิดหรือไม่เกิดภาวะเยื่อช่องท้องอักเสบที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษา

ผลการศึกษา : จำนวนผู้ป่วยที่มีภาวะเยื่อช่องท้องอักเสบจากการล้างไตมีทั้งหมด 283 ราย โดยพบภาวะเยื่อช่องท้องอักเสบที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษา 53 ราย โดยเป็นผู้ป่วยที่จำนวนเม็ดเลือดขาวภายหลังได้รับการรักษา 3 วัน ลดลงเหลือมากกว่าเท่ากับร้อยละ 50 จำนวน 40 ราย (ร้อยละ 75.47) และ ผู้ป่วยที่จำนวนเม็ดเลือดขาวภายหลังได้รับการรักษา 3 วันลดลงเหลือน้อยกว่าร้อยละ 50 จำนวน 13 ราย (ร้อยละ 24.53) เมื่อนำไปคำนวณพบ Risk ratio = 9.92 (95%CI , 5.65-17.41) P-value < 0.001และเมื่อตัดปัจจัยที่แตกต่างระหว่างกลุ่มออกไป พบค่า Risk ratio เปลี่ยนเป็น 10.45 (95%CI , 5.96-18.34) P-value < 0.001

สรุปผลการศึกษา : จำนวนเม็ดเลือดขาวในน้ำยาล้างไตภายหลังการรักษา 3 วัน ที่มีจำนวนลดลงเหลือมากกว่าเท่ากับร้อยละ 50 เทียบกับเม็ดเลือดขาวในน้ำยาล้างไตก่อนรักษา พบว่าเพิ่มความเสี่ยงต่อการเกิดภาวะเยื่อช่องท้องอักเสบที่ไม่ตอบสนองต่อการรักษาสูงกว่ากลุ่มที่จำนวนเม็ดเลือดขาวลดลงเหลือน้อยกว่าร้อยละ 50

การใช้สารอินโดไซยานีนกรีนฉีดสีทางหลอดเลือด เพื่อช่วยประเมินการตัดยกแผ่นหนังและต่อเส้นเลือดทางจุลศัลยกรรม (microvascular free tissue transfer) ในโรงพยาบาลอุดรธานี

The use of indocyanine green fluorescent angiography for real-time assessment in microvascular free flap anastomosis in Udonthani hospital

พีริยะ กนกศิลป์ พ.บ., วว.ศัลยศาสตร์ตกแต่ง

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ : นำเสนอผลของการฉีดใช้สารอินโดไซยานีนกรีน ฉีดสีระหว่างการผ่าตัดทางจุลศัลยกรรม เพื่อช่วยประเมินหลอดเลือดหลังตัดต่อสำเร็จ ในผู้ป่วยที่ต้องได้รับการผ่าตัดที่ซับซ้อน

วิธีการศึกษา : เป็นการศึกษาเชิงพรรณาย้อนหลัง (retrospective descriptive) ผู้ป่วยที่ได้รับการผ่าตัดย้ายแผ่นหนังทางจุลศัลยกรรม (microvascular free tissue transfer) โดยผู้ประพันธ์ ที่โรงพยาบาลอุดรธานี ระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม 2563 ถึง 31 สิงหาคม 2564 โดยได้เก็บข้อมูลอายุ เพศ วินิจฉัยด้วย ลักษณะรอยโรค ชนิดของการผ่าตัด ลักษณะการติดสีของสารอินโดไซยานีนกรีน คุณลักษณะทางคลินิกของแผ่นหนัง และผลของการผ่าตัด

ผลการศึกษา : ผู้ป่วยทั้งหมด 7 ราย เป็นชาย 6 คน (ร้อยละ 85.7) และ หญิง 1 คน (ร้อยละ 14.3) ได้ เข้ารับการผ่าตัดทางจุลศัลยกรรมย้ายแผ่นหนัง แผ่นหนังรอดชีวิตทุกราย (ร้อยละ 100) 1 ราย (ร้อยละ 14.3) พบมีภาวะหลอดเลือดดำคั่ง (venous congestion) และต้องได้รับการผ่าตัดต่อหลอดเลือดดำเพิ่ม ไม่พบมีการตายของแผ่นหนังบางส่วน (partial skin necrosis) หรือทั้งส่วน (total skin necrosis) พบการติดสีเรืองแสงของสารอินโดไซยานีนกรีนชัดเจนทุกราย ทั้งขาเข้า (arterial uptake phase) และขาออก (venous clearance phase) ซึ่งเข้าได้กับคุณลักษณะทางคลินิกที่ดีหลังผ่าตัด

สรุป : การฉีดสีอินโดไซยานีนกรีนระหว่างการผ่าตัดทางจุลศัลยกรรมย้ายแผ่นหนังมีความปลอดภัย แม่นยำ ทำซ้ำได้และช่วยศัลยแพทย์ตกแต่งในการตัดสินใจระหว่างผ่าตัด สามารถลดภาวะแทรกซ้อนที่อาจจะเกิดขึ้นจากการผ่าตัดย้ายแผ่นหนัง ที่เป็นการผ่าตัดที่ยากและซับซ้อนได้

การพัฒนาศักยภาพของผู้ดูแลผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงในพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาจั่ว อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย

POTENTIAL DEVELOPMENT OF CAREGIVER NANGIEW SUB-DISTRICT HEALTH PROMOTING HOSPITAL SANGKHOM DISTRICT NONGKAI PROVINCE

นายวิทยา สันภัย สาธารณสุขศาสตร์มหาบัณฑิต

บทคัดย่อ

การพัฒนาศักยภาพของผู้ดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงในเขตพื้นที่ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาจั่ว ตำบลนาจั่ว อำเภอสว่าง จังหวัดหนองคาย มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง ช่วยแบ่งเบาภาระหน้าที่ให้เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนาจั่ว สร้างระบบเครือข่ายสุขภาพ ระบบการดูแลสุขภาพในชุมชนให้เกิดความยั่งยืน และคืนความสุขให้ประชาชน ตามนโยบายของกระทรวงสาธารณสุข

โดยการศึกษาครั้งนี้ เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่าง ก่อนและหลังการพัฒนาศักยภาพของผู้ดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิงในชุมชน เปรียบเทียบเรื่องการได้รับความรู้ ทักษะการปฏิบัติ ที่เพิ่มขึ้น ความพึงพอใจของประชาชนในชุมชนต่อผลการปฏิบัติงานของผู้ดูแลผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงและผลการศึกษา ก่อนและหลังการพัฒนาผู้ดูแลผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิง ผู้ดูแลผู้สูงอายุและผู้มีภาวะพึ่งพิง มีความรู้เพิ่มขึ้นร้อยละ 90 จากเดิมร้อยละ 50 มีทักษะและการปฏิบัติเพิ่มขึ้นร้อยละ 95 จากเดิมร้อยละ 60 ประชาชนในชุมชนเกิดความพึงพอใจในการปฏิบัติงานของผู้ดูแลผู้สูงอายุและบุคคลที่มีภาวะพึ่งพิงเพิ่มขึ้นร้อยละ 100 จากเดิมร้อยละ 70 อีกทั้งยังช่วยลดภาระในการทำงานของเจ้าหน้าที่ ช่วยลดแรงเสียดทานจากประชาชน ได้ในระดับหนึ่ง

ผลของการใช้โปรแกรมการวางแผนจำหน่ายต่อความสามารถในการทำกิจกรรมของผู้ป่วยและความรู้ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยผู้บาดเจ็บที่สมองของผู้ดูแลในหอผู้ป่วยศัลยกรรม 2 โรงพยาบาลอุดรธานี

Effects of Discharge Planning Program on Traumatic brain injury patient's ability and Caregivers' Knowledge and Practices in the Surgery ward 2 Udonthani Hospital

นางเพชรา พรหมจารย์

บทคัดย่อ

เป็นการวิจัยแบบกึ่งทดลอง แบบ 2 กลุ่มวัดก่อนและหลังการทดลอง เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำกิจกรรมของผู้ป่วย ความรู้เรื่องการบาดเจ็บที่สมองและความสามารถในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมองของผู้ดูแล ก่อนและหลังได้รับโปรแกรมการวางแผนจำหน่าย ระหว่างกลุ่มที่ได้รับโปรแกรมการวางแผนจำหน่ายและกลุ่มที่จำหน่ายปกติ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ผู้ป่วยและผู้ดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง ที่เข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วยศัลยกรรม 2 โรงพยาบาลอุดรธานีตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2564 – 31 มีนาคม 2564 จำนวนกลุ่มละ 30 คน รวม 60 คน โดยเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง คือ เป็นผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมองระดับปานกลาง ถึงรุนแรงมีคะแนนกลาสโกว์โคมา 3-12 และผู้ดูแลหลักที่สามารถสื่อสารและอ่านออกเขียนได้ และสมัครใจเข้าร่วมการวิจัยจนถึงจำหน่ายออกจากโรงพยาบาล เครื่องมือในการวิจัย แบ่งเป็น 2 อย่าง คือ เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองและเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วย แผนการจำหน่ายผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง คู่มือบทบาทของบุคลากรในทีมสุขภาพ คู่มือสำหรับผู้ป่วยและผู้ดูแลประกอบด้วยคู่มือความรู้เรื่องการดูแลผู้ป่วยผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง คู่มือการดูแลผู้ป่วยที่ให้อาหารทางสายยาง คู่มือการดูแลผู้ป่วยเจาะคอ คู่มือการป้องกันแผลกดทับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล ประกอบด้วย แบบบันทึกข้อมูลส่วนบุคคล แบบประเมินความสามารถในการทำกิจกรรมของผู้ป่วย แบบวัดความรู้เรื่องการบาดเจ็บที่สมอง ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงโดยผู้เชี่ยวชาญ และทดสอบความเชื่อมั่นด้วยวิธีอัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.70 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยผู้วิจัยและ เจ้าหน้าที่ในหอผู้ป่วยศัลยกรรม 2 โดยใช้แบบรวบรวมข้อมูลทั่วไป รวบรวมข้อมูลจากเวชระเบียนผู้ป่วย ระหว่างวันที่ 1 มกราคม 2564 – 31 มีนาคม 2564 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปด้วยสถิติเชิงพรรณนา เปรียบเทียบความสามารถในการทำกิจกรรมของผู้ป่วย และ ความรู้เรื่องการบาดเจ็บที่สมอง ความสามารถในการดูแลผู้ป่วยของผู้ดูแลระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ Independent t-test เปรียบเทียบในกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้ pair simple t-test ผลการวิจัยพบว่าเมื่อทดสอบความแตกต่างตามลักษณะทั่วไประหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม โดยใช้สถิติการทดสอบไคสแคว์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 กลุ่มไม่แตกต่างกันทางสถิติเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการทำกิจกรรมของผู้ป่วย ความรู้เรื่องการบาดเจ็บที่สมองและความสามารถในการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมองของผู้ดูแล หลังการทดลองระหว่างกลุ่ม และเปรียบเทียบก่อนและหลังในกลุ่มทดลองพบว่า กลุ่มทดลองมีความสามารถในการทำกิจกรรมระดับความรู้ ความสามารถ มากกว่ากลุ่มควบคุม และหลังการทดลองมีความสามารถในการทำกิจกรรม ระดับความรู้ ความสามารถ มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจากผลการวิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้ ควรส่งเสริมให้มีการใช้แนวทางการวางแผนจำหน่าย และพัฒนาแนวปฏิบัติการพยาบาลการดูแลผู้ป่วยโรคอื่นๆ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแลตนเองของผู้ป่วย ควรมีการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่เกี่ยวข้องในเรื่องแนวทางการดูแลผู้ป่วยบาดเจ็บที่สมอง และการป้องกันอุบัติเหตุทางการจราจรแก่ประชาชน โดยเน้นให้ทุกภาคีเครือข่ายมีส่วนร่วม ควรมีการทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมในเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเกิดภาวะแทรกซ้อนจากการดูแลรักษาด้านอื่นๆ และพัฒนาแนวทางการป้องกันภาวะแทรกซ้อนอื่นๆ รวมทั้งการส่งเสริมการวิจัยแนวทางการป้องกันอุบัติเหตุทางการจราจร